



---

*Odbor za mednarodno trgovino*

---

**2015/2104(INI)**

22.9.2015

## **MNENJE**

Odbora za mednarodno trgovino

za Odbor za zunanje zadeve

o vlogi Evropske unije v Združenih narodih – kako bolje uresničiti cilje  
zunanje politike EU  
(2015/2104(INI))

Pripravljalnica mnenja: Ska Keller

PA\_NonLeg

## POBUDE

Odbor za mednarodno trgovino poziva Odbor za zunanje zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. izpostavlja mnenje, da je svobodna in pravična trgovina sama po sebi najboljše orodje, s katerim se državam v razvoju pomaga, da si pomagajo same; opozarja na pomemben vpliv, ki ga lahko imajo trgovina in naložbe na trajnostni razvoj najmanj razvitih revnih držav in na boj proti revščini in kršenju človekovih pravic, če so temu primerno prilagojene, če se izvajajo z dolgoročnimi cilji, če so jasno usmerjene, če zanje veljajo jasna pravila uspešnosti in če so povezane z ukrepi uravnoteženja za prehodna obdobja, na primer s specifičnimi programi trgovinskih preferencialov, trgovinskimi sankcijami, regulirano trgovino z določenim blagom, ki bi ga bilo mogoče uporabiti za izvajanje smrtnih kazni, mučenje, nečloveško ali ponižujoče ravnanje in kaznovanje, pa tudi s sistemi potrjevanja, ki urejajo trgovino s konfliktnimi minerali; zato poziva EU, naj razvije ambiciozne, učinkovite in aktivne ukrepe trgovinske politike za spodbujanje ciljev trajnostnega razvoja in razvojnih ciljev tisočletja v okviru Združenih narodov (OZN); glede na sklenitev kroga pogajanj o razvoju iz Dohe je prepričan, da lahko OZN uporabi svoj edinstven položaj v multilateralnem programu, da bi zagotovila, da bodo ti pogovori uspešni za države v razvoju; meni, da bi morala OZN glede tega sodelovati s Svetovno trgovinsko organizacijo ter zagotavljati svetovanje in usmerjanje državam v razvoju, da bi se spodbujala strategija za liberalizacijo trgovine in naložb, pri čemer bi EU sodelovala kot ključni akter;
2. poudarja, da OZN potrebuje ambiciozno agendo za trajnostni razvoj, in v skladu s členom 21(d) PEU meni, da je treba še dodatno uskladiti trgovinsko politiko EU in jo dosledno izvajati, da bi poživila in spodbudila globalno partnerstvo za gospodarsko, socialno in okoljsko trajnostni razvoj; poziva h krepitvi mednarodnih prizadevanj, usmerjenih v izvedbo celovitih ocen vpliva svetovne trgovine na kakovost življenja in enake možnosti za prebivalstvo sveta, pa tudi na okolje; poziva k spodbujanju prostorov za dialog med javnimi in zasebnimi subjekti, vključno s podjetji, sindikati in civilno družbo, da bi spodbujali izmenjave dobrih praks in sinergije, ki bi vodile v trajnostni razvoj;
3. razume, da trgovinska politika lahko odigra vlogo tudi pri zmanjševanju emisij CO<sub>2</sub>, in zato poziva EU, naj zagotovi, da bodo njene odločitve na področju trgovinske politike skladne z zavezami voditeljev držav skupine G7, sprejetimi na srečanju v dvorcu Schloss Elmau (v Nemčiji) med prvim koncem tedna v juniju 2015, o razogljičenju svetovnega gospodarstva v tem stoletju in o omejitvi globalnega segrevanja na največ 2 °C, v skladu s cilji prihodnjega sporazuma, ki naj bi dokončno obliko dobil na Konferenci pogodbenic Okvirne konvencije OZN o spremembi podnebja (COP21) v Parizu; poziva EU in njene države članice, naj ratificirajo spremembo iz Dohe, ki zajema obdobje do leta 2020;
4. poziva EU, naj kot največje svetovno trgovinsko območje odigra osrednjo vlogo v rastočih mednarodnih razpravah o povsem globalnih vprašanjih in naj med drugim v prepoznavni vlogi sodeluje na konferenci OZN o podnebnih spremembah leta 2015 ter naj okrepi odločno zavezo glede vprašanja migrantov in beguncev v okviru OZN, obenem pa razvije ambiciozne, učinkovite in aktivne ukrepe trgovinske politike za

spodbujanje trajnostnega razvoja, zmanjšanje revščine in varstvo okolja in naravnih virov v skladu z ustreznimi konvencijami OZN;

5. poziva EU in njene države članice, naj zagotovijo uveljavljanje pravice do hrane, tudi v trgovinskih sporazumih, kot je opredeljeno v resoluciji OZN iz leta 2011 o pravici do hrane (A/66/158); priznava ključno vlogo, ki jo ima EU pri spoprijemanju s svetovnimi izzivi prehranske varnosti;
6. še naprej podpira sklepe iz poročila konference OZN o trgovini in razvoju (UNCTAD) iz leta 2011 o neposrednih tujih naložbah v manj razvitih državah, v katerih se priporoča akcijski načrt, s katerim se pozove k večjim naložbam s previdno liberalizacijo infrastrukturnih sektorjev, spodbujanjem javno-zasebnih partnerstev s tujimi vlagatelji, spodbujanjem posojanja MSP, večjim zagotavljanjem smotrnih standardov obravnave in zaščite naložb ter nadaljnjim prizadevanjem za odpravljanje slabega upravljanja in za spoštovanje pravnih okvirov;
7. se strinja s stališčem iz poročila UNCTAD o naložbah po svetu za leto 2015, da je treba reformirati okolje regulativne politike glede naložb in na strani mednarodnih podjetij narediti konec praksi davčnih goljufij, izogibanja plačevanju davkov in agresivnega davčnega načrtovanja, kot je opredeljeno v poročilu OECD iz leta 2011 z naslovom „Izkoriščanje izgub podjetja z agresivnim davčnim načrtovanjem“, da se podpre mobilizacija domačih sredstev za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja, ter da imajo naložbe, zmanjšanje trgovinskih ovir in liberalizacija naših gospodarstev potencial za vzpostavitev trajnostnega gospodarskega razvoja, zlasti v najmanj razvitih državah, če se izvajajo z dolgoročnimi cilji, če so jasno usmerjene, če zanje veljajo jasna pravila uspešnosti in še so povezani z ukrepi uravnoteženja v prehodnih obdobjih; meni, da bi učinkovito izvajanje davka na finančne transakcije v svetovnem merilu, pri katerem EU utira pot, za številne države predstavljalo dodatno sredstvo za uresničevanje teh ciljev; poziva EU, naj vodi globalni boj proti davčnim oazam, ki stojijo na poti izkoreninjenju nezakonite trgovine, ta pa ima uničujoče posledice za razvoj in človekove pravice; v zvezi s tem poziva EU, naj se bori proti izogibanju plačevanja davkov ter eroziji davčne osnove in preusmerjanju dobička mednarodnih podjetij z ustreznimi določbami v trgovinskih sporazumih s tretjimi državami, pravilih Evropske investicijske banke, Skladu za spodbujanje naložb v Latinsko Ameriko (LAIF) in v drugih programih za spodbujanje naložb itd.;
8. opozarja, da je treba združevati in krepiti prizadevanja za izkoreninjenje izkoriščanja dela, zlasti žensk in otrok, končanje praks socialnega dampinga, ki spodkopavajo človekov razvoj, in izboljšanje delovnih pogojev po vsej svetovni vrednostni verigi z vključevanjem kupcev in proizvajalcev, kot je bilo to nedavno izvedeno v Bangladešu in Mjanmaru; opozarja, da mora Komisija ohraniti najvišjo raven sodelovanja z Mednarodno organizacijo dela, ne nazadnje v kontekstu vrha OZN o trajnostnem razvoju septembra 2015; poziva EU, naj na globalni ravni spodbuja vključevanje ciljev iz agende za dostojno delo Mednarodne organizacije dela v trgovinsko politiko, kot so to podprle države članice te organizacije v deklaraciji o socialni pravičnosti za pravično globalizacijo, ki je bila soglasno odobrena leta 2008; EU poziva tudi, naj v celoti izrabi izkušnje, ki jih zagotavljajo vsi organi Mednarodne organizacije dela, zlasti odbor strokovnjakov in odbor za uporabo standardov; poziva EU, naj v vse sporazume o trgovinski politiki vključi ambiciozno in učinkovito poglavje o trajnostnem razvoju; v

zvezi s tem opozarja tudi na bistveno vlogo, ki jo lahko imajo trgovinski sporazumi, ki jih sklene EU, pa tudi drugi instrumenti, denimo Splošni sistem preferencialov, pri podpiranju izvajanja standardov Mednarodne organizacije dela in s tem tudi spodbujanja dostojnih delovnih pogojev povsod po svetu;

9. podpira cilj, da se na multilateralni ravni oblikuje režim zaščite naložb, in sicer z novim sistemom, v katerem se spoštuje sodna pristojnost nacionalnih sodišč, ter poziva Komisijo, naj ta cilj uvrsti na svoj dnevni red pri pogajanjih o osnutkih sporazumov o naložbah; meni, da bi bilo mogoče stalno mednarodno sodišče za reševanje investicijskih sporov, če bi bilo ustanovljeno, vključiti v sistem OZN, utemeljeno pa bi moralo biti na pravicah in obveznostih subjektov, nad katerimi bi sodišče imelo sodno pristojnost, s poudarkom na načelih OECD za mednarodna podjetja in načelih OZN o podjetništvu in človekovih pravicah; meni, da sistem OZN zagotavlja uporabne vzorce za takšen sistem, zlasti z vidika financiranja;
10. opozarja, da se v nalogah iz Dohe, ki so jih vse sodelujoče države sprejele na 13. zasedanju Konference OZN za trgovino in razvoj (XIII UNCTAD – Doha, od 21. do 26. aprila 2012), vztraja pri povezavah med enakostjo spolov in vključujočim razvojem, prosi UNCTAD, naj okrepi svoje delo na področju povezav med enakostjo spolov, opolnomočenjem žensk ter trgovino in razvojem, in vključi vprašanja enakosti spolov in opolnomočenja žensk na seznam bistvenih ciljev za vse države; poziva EU, naj okrepi svoj prizadevanja in prevzame vodilno vlogo pri vključevanju vidikov enakosti spolov v trgovinske politike; poziva k sistematičnemu vključevanju ugotovitev in priporočil o enakosti spolov in trgovinski politiki OZN za ženske, ki zadevajo obstoj prepričljivih dokazov o povezanosti gospodarskega razvoja in socialne enakosti, ob hkratnem opaznanju močne korelacije med enakostjo spolov in konkurenčnostjo in BDP na prebivalca; zato poziva, naj se neenakost spolov še naprej uporablja kot kazalnik trajnosti pri reviziji Priročnika EU o ocenah učinka na trajnostni razvoj;
11. poziva EU, naj spodbuja in podpira pristopanje k načelom družbene odgovornosti gospodarskih družb v okviru pobude OZN za družbeno odgovornost (UN Global Compact); prosi EU, naj v okviru forumov OZN podpira sprejetje trgovinskih politik, ki učinkovito spodbujajo spoštovanje teh načel, na primer z določanjem pogojev za javna naročila;
12. se zaveda, da je treba okrepiti in izvajati vodilna načela OZN o podjetništvu in človekovih pravicah; poziva EU, naj prispeva k uspešnim rezultatom dela medvladne delovne skupine o nadsocijalnih družbah in drugih podjetjih na področju človekovih pravic s ciljem oblikovanja pravno zavezujočega instrumenta za podjetja in človekove pravice, ob hkratnem priznavanju skupne odgovornosti podjetij in vlad pri podpiranju teh načel;
13. poziva EU, naj okrepi svojo vlogo in sodelovanje v regulativnih delovnih skupinah organov OZN, denimo skupini WP.29, ki deluje v okviru Ekonomske komisije OZN za Evropo (UNECE), in naj spodbuja druge države članice OZN k podobnemu ukrepanju; poudarja, da si je treba prizadevati za oblikovanje globalnih tehničnih standardov, ki bodo spodbujali prosto trgovino in gospodarsko rast ter bodo obenem skladni z evropskim enotnim trgovim;
14. priznava, da so trgovinski sporazumi in dostop do zdravstva tesno povezani, zlasti v

državah v razvoju; ugotavlja, da poskuša Svetovna zdravstvena organizacija oblikovati orodja za objektivno oceno tega razmerja; poziva EU, naj podpre to pobudo Svetovne zdravstvene organizacije in upošteva njene ugotovitve.

## IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

|   |  |
|---|--|
| <b>Datum sprejetja</b>  | 22.9.2015  |
| <b>Izid končnega glasovanja</b>                                 | +: 29<br>-: 8<br>0: 2  |
| <b>Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju</b>                 | William (earl) Dartmouthski, Maria Arena, Tiziana Beghin, David Campbell Bannerman, Salvatore Cicu, Marielle de Sarnez, Santiago Fisas Ayxelà, Eleonora Forenza, Karoline Graswander-Hainz, Ska Keller, Jude Kirton-Darling, Gabrielius Landsbergis, Bernd Lange, Emmanuel Maurel, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Viviane Reding, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Tokia Saïfi, Matteo Salvini, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, Iuliu Winkler, Jan Zahradil |
| <b>Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju</b>               | Klaus Buchner, Dita Charanzová, Edouard Ferrand, Agnes Jongerius, Sander Loones, Gabriel Mato, Fernando Ruas, Jarosław Wałęsa  |
| <b>Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju</b> | Marco Affronte, Andrejs Mamikins   |